

mand, den ærede Repræsentant for Slagelse (Røedt) for det overbærende og undskyldende Foredrag, han holdt for Socialdemokratiet. Det ærede Medlem bad om, at vi maatte blive mildt bedømte. Jeg takker ham for saa vidt derfor, som det viser en vis Velvilje over for vort Parti; men jeg skal sige til det ærede Medlem, at den Velvilje ville vi ikke være over for dem, der stemme mod os i denne Sag; for dem ville vi ikke bede om en mild Dom. Jeg tror, at Socialdemokratiets Standpunkt heller ikke i denne Sag er saaledes, at vi behøve Undskyldninger, at vi behøve Forklaringer, at vi behøve, at nogen gaar i Forbøn for os. Naar man alligevel føler Trang dertil, takker jeg, som sagt, derfor, men kan desværre ikke gengælde denne Følelse. Det ærede Medlem udtalte sig paa en Maade, forekom det mig, som de mest udprægede Militarister udtale sig. Jeg har endnu aldrig set nogen Militarist foreslaa Bevillinger til Krigsvæsen og Rustningsudgifter med den Motivering, at nu skulle vi paaføre andre Lande Krig, nu skulle vi anfælde vore Naboer, slaas vore Naboer ned og stjæle deres Land. Nej, Militaristerne sige altid, at de kun ville forsvare og værges deres Land mod Fjenden, det er altid deres Undskyldning. Og det er det samme, det ærede Medlem har sagt i Dag, at han beundrede dem rundt omkring i Udlandet, der syngte Krigsange og ville forsvare deres Land. Saa er man udpræget Militarist, thi det er det, der bærer Militarismen oppe i Europa. Der gaar nemlig i Europa to Strømninger mod hinanden. Den ene siger: Vi ville slaas for vort Land mod alle vore Naboer, og den anden siger: Vi ville Fred med vore Naboer, fordi vi i Virkeligheden ingen Ting have at slaas om. De, der sige: Vi ville slaas for vort Land og ødelægge vore Naboer, det er dem, der i en Narrække have fruet Militarudgifterne op til den svimlende Højde, som man vist alle har Grund til at beklage, tvunget de militære Byrder op til Millioner af Penge og Soldater. Men mod denne Strøm gaar der en anden Strøm, Antimilitarismen, som forlanger Fred og Militarudgifterne satte ned. Man kan vælge at staa der, hvor det ærede Medlem for Slagelse stod, ved Siden af Keiser Wilhelm, der sagde: „40 Millioner skulle lade deres Liv, inden man kommer ind i dette Land,“ og det ærede Medlem, der siger: „Vi i dette Land ville slaas til sidste Mand,“ som det ærede Medlem bemærkede — idet han dog, som det en Gang er blevet sagt, formodentlig vil foretrække selv at være den sidste — vi skulle slaas til de 2 Millioner, der bo i dette

Land, ere døde. Det er den ene Retning, der, hvor alt, hvad der er militærvenligt og rustningsgalt, staar. Mod denne Landsretning staar den, vi repræsentere her i denne Sal: Fredens og Broderkærlighedens Land i Europa og alle civiliserede Stater; det er den Retning, der skal frem, hvis de militære Udgifter skulle ned. Men derfor er ingen Grund til at bede om nogen mild Dom for hinanden. De to Landsretninger krydse hinanden saa stærkt, at der ikke her kan være Tale om Mildhed, men kun om Modstand altid og overalt. Det, der foreligger til Diskussion her, og som snart vil komme til Afstemning, er jo Vædringsforslaget under Nr. 164. Det er Fæstningen, om hvilken Interessen i dette Øjeblik i særlig Grad koncentrerer sig, og det Spørgsmaal, der saa er fremme, og som man til den Tid skal have overvejet og undersøgt, er jo det Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) har draget frem, nemlig dette: Er Fæstningen lovlig, eller er Fæstningen ikke lovlig? Saa siger det ærede Medlem for Ringkøbing: Ja, Fæstningen er bleven lovlig ved Forliget i 1894, og derfor ere vi bundne til denne Udgift paa de 40,000 Kr. Jeg skal sige derom, at for det første er jeg overbevist om, at de kontraherende Parter, der i sin Tid have truffet dette Forlig, bestemt ville benægte, at Rigsdagen fremtidig er bunden til denne Fæstning. Det blev vedtaget ved den saakaldte Rigsdagsbeslutning, hvor et af Punkterne netop var dette, at man stod frit over for Fæstningen og kunde gøre Ansvar gældende derfor. Det forekommer mig, at det netop var et af de Punkter, der hævdedes netop fra det Partis Side, der har sat dette Forlig i Stand, og som formodentlig maa kende, hvad de ere gaaede paa Forlig om. De sige altsaa: Fæstningen er ikke godkendt ved Forliget, det Spørgsmaal holde vi aabent og tage vor Bestemmelse om. Det var den ene Side af Sagen. Den anden Side er Spørgsmaalet om, hvorledes det ærede Medlem for Ringkøbing selv har stillet sig tidligere over for denne Fæstning, om hvilken han nu paastår, at den er lovlig. Jeg skal derom sige, at Fæstningen en Gang tidligere efter Forliget har været til Afstemning i denne Sal; Fæstningen har forrige Aar paa Finansloven staaet i den samme Situation, som den staar i Dag. De to Retninger, der havde forskellig Mening, som bekæmpede hinanden og bestrede hinandens Anskuelser, afstemte for eller imod Fæstningen. Og saa er da Spørgsmaalet, som er værd at undersøge, dette: Hvor stod da i Fjor det ærede Medlem fra Ringkøbing?